

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/nauka-i-edukacja/badania-historyczne/konferencje/237834,CALL-FOR-PAPERS-Ogolnopolska-konferencja-naukowa-Komunizm-oswojony-Codziennosc-r.html>
26.02.2026, 22:22

CALL FOR PAPERS: Ogólnopolska konferencja naukowa „Komunizm oswojony? Codzienność realnego socjalizmu 1956-1980” - Katowice, 7-8 października 2026 (termin składania zgłoszeń 4 września)

07.10.2026

Podczas ćwierćwiecza, które upłynęło pomiędzy Powstaniem Węgierskim (1956) a Rewolucją „Solidarności” (1980), system komunistyczny w państwach sowieckiej strefy wpływów osiągnął dojrzałą postać. Nazywano ją powszechnie realnym socjalizmem, jednak oficjalna nazwa, używana od połowy dekady lat 60. to „rozwinięty socjalizm”. Terminu tego używał sowiecki przywódca ZSRS Leonid Breżniew tłumacząc, że chodzi o system gwarantujący dobrobyt, także zwyczajnym obywatelom w ich życiu codziennym. Komunistyczni liderzy w krajach satelickich ZSRS również zadeklarowali zamiar podniesienia poziomu życia zwykłych ludzi, co doczekało się ironicznych określeń w rodzaju „gulaszowego” lub „bigosowego socjalizmu”. Obietnice w pewnym stopniu spełniono: indywidualna konsumpcja wzrastała i przestała budzić ideologiczne wątpliwości, a posiadanie i kupowanie dóbr materialnych oficjalnie uznano za gratyfikację należną za dobrze wykonaną pracę na rzecz socjalistycznego państwa. Przywódcy partii komunistycznych przekonywali, że poziom życia w krajach Europy Środkowej stopniowo dogania realia funkcjonowania zachodnich demokracji. Te fantasmagorie rozwiła rzeczywistość dekady lat 80.

Organizatorzy konferencji zachęcają do naukowej refleksji i usystematyzowania najnowszych wyników badań nad życiem społecznym w państwach realnego socjalizmu w latach 1956-1980.

Proponowane obszary tematyczne:

- porównanie poziomu życia w krajach socjalistycznych i kapitalistycznych
- styl życia elit a styl życia przeciętnych obywateli
- rozwój kultury masowej i jej miejsce w życiu społecznym
- czytelnictwo i inne hobby
- codzienność i świętowanie
- moda oraz jej recepcja
- rola sportu wyczynowego i masowego
- kwestia higieny osobistej
- żywienie zbiorowe, obiady domowe, sztuka kulinarna
- życie młodzieży

Do udziału w konferencji zapraszamy historyków, politologów, socjologów, medioznawców, kulturoznawców i innych naukowców zajmujących się badaniami nad życiem społecznym w Polsce i w państwach środkowoeuropejskich pod rządami komunistów.

Organizatorzy zastrzegają sobie prawo wyboru tematów.

Przedstawione referaty zostaną opublikowane w roczniku naukowym IPN „Komunizm:

system-ludzie-dokumentacja” (40 punktów MEN) w 2027 r., w związku z czym referenci są zobowiązani do dostarczenia artykułów naukowych dostosowanych do instrukcji wydawniczej IPN do dnia 28 lutego 2027 r.

Konferencję organizuje oddział IPN w Katowicach i redakcja rocznika naukowego „Komunizm: system – ludzie – dokumentacja” w ramach Centralnego Projektu Badawczego „Ruch komunistyczny i aparat władzy 1917-1990”

Udział w konferencji jest nieodpłatny. Organizatorzy zapewniają prelegentom maksymalnie dwa obiady oraz dwa noclegi i catering w czasie obrad. Pracownicy IPN rozliczają udział w konferencji w ramach delegacji służbowych.

Wypełnione zgłoszenia udziału w konferencji (formularz do pobrania poniżej) będą przyjmowane do 4 września 2025 r.

Zgłoszenia wraz z podaniem tytułu wystąpienia i abstraktem prosimy przysyłać na adresy e-mail organizatorów konferencji:

- dr hab. Adam Dziuba: adam.dziuba@ipn.gov.pl
- dr Sylwia Szyc: sylwia.szyc@ipn.gov.pl

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Katowice

komunizm

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ
ZAPRASZA NA OGÓLNOPOLSKĄ KONFERENCJĘ NAUKOWĄ

KOMUNIZM OSWOJONY?

CODZIENNOŚĆ REALNEGO SOCJALIZMU 1956–1980

Z zbiorów Archiwum Państwowego w Katowicach

7-8 PAŹDZIERNIKA 2026

Przystanek Historia – Centrum Edukacyjne IPN
im. Henryka Sławika w Katowicach, ul. Św. Jana 10

CALL FOR PAPERS: Ogólnopolska konferencja naukowa „Komunizm oswojony? Codzienność realnego socjalizmu 1956–1980” – Katowice, 7-8 października 2026 (termin składania zgłoszeń 4 września)

Pliki do pobrania

[Zgłoszenie do konferencji \(docx, 15.01 KB\)](#)
